

Ken u zelve

Ward Ruyslinck, 1952.

Onlangs zat ik in de tram (hoe was het mogelijk dat ik kon zitten?). Ik doorbladerde ietwat afwezig een dichtbundeltje. Tegenover mij zat een magere gebilde jongeman, naar zijn uiterlijk te oordelen een onderwijzer en een van die fenotypen die men algemeen aanduidt met de benaming ‘alweter’. Een paar maal al had hij mij dwingend, als het ware met hypnotische kracht, aangekeken en ik begreep dat hij last had van woordenovervloed.

“Meneer,” hoorde ik hem eindelijk vragen, “neem me niet kwalijk, maar wat denkt u over dat ding?” Hij wees naar de dichtbundel die ik in mijn hand hield.

“Heeft u het misschien gelezen?” vroeg ik met tegemoetkomende belangstelling.

Ja, knikte hij. “Volgens mij doet het onze nieuwe dichtersgeneratie niet veel eer aan. Het is ruggegraatloos. En poëzie is het niet, het is eigenlijk proza, misschien niet eens goed proza. Ik ken de dichter persoonlijk zeer goed en ik heb hem onomwonden hetzelfde gezegd als hetgeen ik nu aan u zeg, ik geneer me daarvoor niet.”

“Zo...?” zei ik. “Ja, dan moeten we eens hartelijk daarover praten. De vrienden van mijn vrienden zijn ook mijn vrienden.”

“O, u kent zelf ook de dichter?” vroeg de welwillende criticus niet zonder verbazing.

“Meneer,” zei ik met een zuurzoete glimlach, “ik heb niet de pretentie te beweren dat ik mezelf ken.”

De man staarde mij met ontzetting aan en de kleur van zijn gezicht kan ik niet beschrijven. Het ding dat ik in mijn hand hield was inderdaad mijn eigen jongste geestesproduct. Ik had het meegenomen om het aan een goede vriend ten geschenke te geven.

Waarom mijn medereiziger, zichtbaar ontsteld en verward, aan de eerstvolgende halte is uitgestapt, begrijp ik niet. Hij had me toch verzekerd dat hij ‘zich niet geneerde om een onomwonden oordeel uit te spreken’?

Commentaar FdV:

Het is de vraag of dit voorval echt heeft plaats gevonden. Waarschijnlijk heeft Ruyslinck zijn eigen gedachten over *Het huis onder de beuken* uitgeschreven. Deze gedichtencyclus van twaalf gedichten, elk bestaande uit één strofe van gemiddeld 20 versregels met 12 lettergrepen (als een vertelling op rijm). In de volgende bundel *De essentie van het zwijgen* heeft hij zijn gedichten weer in strofen verdeeld met kortere versregels. Maar echt tevreden over zijn poëzie is hij nooit geweest en later heeft hij zijn poëzie gekarakteriseerd als ‘literaire pokken en mazelen’ en ‘sturm-und-drängerische Junglingsgesänge’.

Toen de jonge en enthousiaste Tom Schalken in 1964 voor zijn monografie *Ward Ruyslinck : Ontmoetingen* (Desclée De Brouwer, Brugge, 1966) kennis wilde nemen van de gedichten, schreef hij hem:

Mijn dichtbundels kunt u bij gelegenheid bij me thuis inzien. Ze opsturen doe ik niet graag. Dit is nogal gevaarlijk, omdat ik zelf over slechts één exemplaar van elke uitgaaf beschik. Vooral ook riskant omdat mijn lyrische uitspattingen niet meer herdrukt worden – op eigen verzoek overigens, en waarschijnlijk ook omdat het alles niet de moeite en de drukinkt waard is.

N.B. In die tijd was een fotokopieerapparaat nog een zeldzaamheid.